

UZASADNIENIE

Do Sądu Rejonowego w Siemianowicach Śląskich, w dniu 25 stycznia 2019r. wpłynął pozew powoda J. W. o ustalenie, że jego obowiązek alimentacyjny względem pozwanej B. W., określony wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 13 lutego 2018r. sygn akt XVIII C 178/17, ustał z dniem wniesienia pozwu w niniejszej sprawie, ewentualnie o obniżenie kwoty alimentów z 500 zł do kwoty 200 zł miesięcznie, płatnej do rąk pozwanej B. W. do 10-go dnia każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Powód uzasadniając swoje stanowisko wskazał, iż po wydaniu wyroku zaszły znaczące zmiany w życiu osobistym i finansowym obu stron postępowania. W czasie wydawania wyroku rozwodowego pozwana pracowała w sklepie warzywnym na pół etatu, obecnie pracuje w (...) Grupa (...) w K. gdzie zarabia znacząco więcej. Dodatkowo pozwana pozostaje w związku konkubenckim i zamieszkuje z partnerem, w nowo zakupionym mieszkaniu. Nadto powód podniósł, że jego sytuacja finansowa uległa pogorszeniu. Zatrudniony jest obecnie w firmie (...) z siedzibą w P., nie wyjeżdża już w delegacje zagraniczne w związku z czym osiąga niższe zarobki - 2800 zł brutto. Nadmienił, że pozostaje w nieformalnym związku, z konkubiną prowadzi wspólne gospodarstwo domowe, leczy się na cukrzycę, refluks, korzysta z fizjoterapii na bóle i odrętwienie rąk.

Pozwana B. W. w odpowiedzi na pozew wniosła o jego oddalenie w całości oraz zasądzenie od powoda na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego. Kategorycznie zaprzeczyła temu jakoby jej sytuacja materialno-zarobkowa uległa znaczącej poprawie. Podała, że aktualnie pracuje w sklepie (...) w K. w wymiarze pełnego etatu uzyskując zarobki w wysokości 1.633,78 zł netto przy czym ponoszone przez nią stałe koszty utrzymania przewyższają dochody i wynoszą 1.993 zł. Z uwagi na problemy zdrowotne został wobec niej orzeczony lekki stopień niepełnosprawności.

Sąd ustalił, co następuje:

Prawomocnym wyrokiem z dnia 13 lutego 2018r. Sąd Okręgowy w Katowicach w sprawie o sygn. akt: XVIII C 178/17 rozwiązał przez rozwód małżeństwo J. W. i B. W. zawarte w Urzędzie Stanu Cywilnego w S. w dniu 23 października 1993 roku, z winy J. W.. Jednocześnie Sąd zasądził od J. W. na rzecz B. W. kwotę 500 zł miesięcznie tytułem alimentów, płatną z góry do rąk B. W. do 10-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat.

W chwili ustalania obowiązku alimentacyjnego powód zamieszkiwał i pracował w Rafinerii (...) w P. ze średnim miesięcznym wynagrodzeniem wynoszącym 2.200 zł netto, nie otrzymywał dodatkowych premii. Pozostawał w nieformalnym związku z E. K., z którą prowadził wspólne gospodarstwo domowe. Dobrowolnie przekazywał pozwanej i pełnoletniej ale nadal uczącej się córce kwoty po 700 miesięcznie. Nie posiadał żadnych zobowiązań kredytowych.

Pozwana zatrudniona była w FH Witaminka ze średnim miesięcznym wynagrodzeniem wynoszącym 763,24 zł netto (k. 96). Leczyła się na nadciśnienie, żylaki i refluks, na leki wydawała 100 zł miesięcznie. Korzystała z płatnych masaży kręgosłupa szyjnego, seria zabiegów - 200 zł. Na wyżywienie przeznacziała 350 zł, na odzież 100 zł, ponosiła opłaty z tytułu czynszu 699,75 zł, opłat za prąd 108,51 zł, opłat za Internet 136,44 zł, opłat za abonament telewizyjny 49,99 zł, składek ubezpieczeniowych 57,91 zł.

W czasie trwania małżeństwa stopa życiowa stron była dobra, wspólnie wyjeżdżali na wakacje zagraniczne do Egiptu, Bułgarii a także organizowali wyjazdy nad polskie morze, spływy kajakowe, uczestniczyli w balach sylwestrowych.

Aktualnie J. W. zamieszkuje w P., w 2019r. zawarł związek małżeński z dotychczasową partnerką E. K.. Małżonka powoda posiada stałe zatrudnienie, uzyskuje dochody w wysokości co najmniej 5.000 zł brutto. Pozwany zatrudniony

jest w firmie (...) B. J. ze średnim wynagrodzeniem z ostatnich 12-tu miesięcy wynoszącym 4.585,14 zł brutto, 3.261,26 zł netto uwzględniającym miesięczne premie uznaniowe w zróżnicowanej wysokości od 483,82 zł do 2.053,27 zł brutto (k. 70). W roku 2018r. powód osiągnął dochód brutto 50.097,24 zł. (k. 72)

Koszty utrzymania mieszkania, w którym powód zamieszkuje wspólnie z małżonką wynoszą: opłaty za czynsz 639,08 zł, opłaty za prąd 174,11 zł co dwa miesiące, opłaty za gaz 56 zł co dwa miesiące, abonament RTV 22,60 zł – opłacone za cały rok 245,15 zł, opłaty za P. Cyfrowy 40 zł, telefony 150 zł, składki ubezpieczeniowe 63,91 zł miesięcznie. Powód miesięcznie na wyżywienie i środki czystości dla siebie przeznacza po 800 zł, na odzież obuwie 100 zł. Choruje na cukrzycę i refluks – na leki przeznacza 60 zł miesięcznie.

W dniu 28 czerwca 2018r. zaciągnął kredyt na zakup mebli, miesięczna rata wynosiła 350,73 zł, data spłaty pożyczki przypadła na 17 czerwca 2019r. (k. 13). Pomaga finansowo matce przekazując jej kwotę 100 zł miesięcznie.

W marcu 2019r. powód podjął naukę w Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych Ż. w P., czesne w łącznej wysokości 2.970 zł płatne jest w 30 ratach po 99 zł miesięcznie, w okresie od 25.03.2019-15.01.2022r. (k. 55) Posiada samochód osobowy marki M. (...), składka OC za okres 03.08.2018-02.08.2019r. wynosiła 879 zł, na paliwo przeznacza 300 zł miesięcznie. Trzy miesiące temu zakupił samochód osobowy marki M. (...) -letni za kwotę 29.900 zł.

Pozwana B. W. zatrudniona jest jako sprzedawca, na pełny etat w sklepie warzywnym FH Witaminka w K. z wynagrodzeniem wynoszącym 2.250 zł brutto, 1.633,78 zł netto (k. 81). Za 2018 rok jej dochód brutto wyniósł 24.604,32 zł. (k. 111). Przez okres trzech miesięcy zatrudniona była w (...) Grupa (...) w K. ale z uwagi na dolegliwości kręgosłupa szyjnego nie była w stanie kontynuować tam zatrudnienia. Po rozpadzie związku małżeńskiego powód sprzedał mieszkanie należące do majątku wspólnego za kwotę 210.000 zł, z czego przekazał pozwanej kwotę 95.000 zł na zakup nowego mieszkania (cena zakupu wynosiła 117.000 zł) oraz opłacił wydatki wynikające z transakcji kupna-sprzedaży i dał 1.000 zł na zakup mebli do kuchni. Pozostałą część zatrzymał dla siebie, przy czym zapłacił kwotę 1.500 zł tytułem zaległego abonamentu radiowo-telewizyjnego z okresu pozostawiania z pozwaną w związku małżeńskim. Mieszkanie pozwanej wymagało kompleksowego remontu, w tym łazienki i kuchni. (...) do kuchni zostały zakupione przez matkę pozwanej, która przekazuje jej także po 500-600 zł miesięcznie.

We wszelkich pracach remontowych i przeprowadzce pozwanej pomagał długoletni przyjaciel P. P.. Pozwaną z P. P. łączą jedynie przyjacielskie relacje, nie pozostają w nieformalnym związku ani relacjach intymnych. Spotykają się 2-3 razy w tygodniu, chodzą razem do kina, umawiają na kawę, P. P. został zaproszony przez rodziców pozwanej do ich domu w okresie Ś. Wielkanocnych i bożonarodzeniowych.

Zdarzało się, że P. P. nocował w mieszkaniu pozwanej w okresie remontu, był również obecny w mieszkaniu, na prośbę pozwanej, w czasie gdy powód przyjeżdżał z klientami chcącymi obejrzeć wystawione na sprzedaż mieszkanie bowiem pozwana nie chciała zostać sama z powodem.

Pozwana ponosi stałe miesięczne wydatki w postaci opłat za czynsz 392,39 zł, abonament tv 22,70 zł, telefon 117,51 zł, prąd 99,61 zł, gaz 32 zł. Na wyżywienie przeznacza 600 zł, kosmetyki, środki czystości 150 zł, bilet miesięczny 130 zł, lekarstwa 100 zł, ubrania 150-200 zł, fryzjer 50 zł.

Pozwana od wielu lat cierpi na chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa szyjnego. Korzysta z bezpłatnej z rehabilitacji refundowanej z NFZ ale dolegliwości są tak silne, że co 3 miesiące wykupuje serie – po 10 zabiegów, prywatnych masaży. Została skierowana na rehabilitację leczniczą w sanatorium na okres 24 dni począwszy od 22 lipca 2019r., nie chce korzystać ze zwolnień lekarskich bo wtedy uzyskiwałaby niższe wynagrodzenie.

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie: akt Sądu Okręgowego w Katowicach o sygn akt XVIII C 178/17 a w nich w szczególności: pozwu, odpisu aktu małżeństwa, zaświadczeń o zatrudnieniu i zarobkach stron, zeznań stron, wyroku z dnia 13.02.2018r.; umowy o pracę, aneksu do umowy o pracę k. 9-11, zaświadczenia o zarobkach k. 69-70, zeznania podatkowego za rok 2018 k. 71 – 74, zawiadomienia o wysokości opłat za mieszkanie i potwierdzeń opłat za mieszkanie k. 12, 38 – 39, umowy o kredyt na zakup towarów /usług wraz z harmonogramem spłat i

potwierdzeń dokonanych wpłat k. 12 – 19, 45 - 68, faktur za energię elektryczną, abonament RTV, Cyfrowy P. k. 41-44, zaświadczenia o zarobkach pozwanej k. 81, zawiadomienia o skierowaniu na rehabilitację k. 82-83, potwierdzeń opłat za czynsz, RTV, energię elektryczną, gaz k. 84-92, pokwitowań dla odbiorcy k. 97-106, 118, faktur VAT wraz z paragonem k. 107-109, 115-117, 119-121, zeznania o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym 2018 k. 110-114, zaświadczenia o zarobkach pozwanej k. 122, zawiadomienia o skierowaniu pozwanej na rehabilitację leczniczą w ramach prewencji ZUS k. 123-124, zeznań świadków P. P. I T. D., przesłuchania stron.

Dokonując oceny dowodów, Sąd uznał, iż złożone do akt sprawy dokumenty urzędowe zgodnie z art. 244 § 1 k.p.c. stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone.

Za wiarygodne Sąd uznał również zeznania złożone w sprawie przez strony postępowania i przesłuchanych świadków, ponieważ w kwestiach najistotniejszych dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy były one logiczne i spójne a także pokrywały się ze zgromadzonym pozostałym materiałem dowodowym. Za wyjątkiem wskazywanych przez powoda okoliczności, co do istotnej poprawy sytuacji materialnej pozwanej, albowiem ta jak ustalono nie uległa znaczącej poprawie na tyle aby wysokość dotychczas ustalonych alimentów mogła być obniżona. Uzasadnione potrzeby pozwanej jak ustalono wzrosły a to z uwagi zarówno na wzrost kosztów życia jak i pogorszenie się jej stanu zdrowia.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało, w ocenie Sądu, na uwzględnienie.

W myśl art. 60 § 2 k.r.o. jeżeli jeden z małżonków został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia, a rozwód pociąga za sobą istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego, sąd na żądanie małżonka niewinnego może orzec, że małżonek wyłącznie winny obowiązany jest przyczynić się w odpowiednim zakresie do zaspokajania usprawiedliwionych potrzeb małżonka niewinnego, chociażby nie znajdował się w niedostatku. Obowiązek świadczeń alimentacyjnych między małżonkami po rozwodzie stanowi kontynuację obowiązku wzajemnej pomocy powstałego przez zawarcie małżeństwa. Nie rozwód zatem jest źródłem prawa rozwiedzonego małżonka do środków utrzymania, a fakt zawarcia małżeństwa. Jedną z przesłanek, od spełnienia których jest uzależnione istnienie obowiązku alimentacyjnego określonego w art. 60 § 2 k.r.o. jest to, że rozwód pociąga za sobą istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego. Dla oceny, czy przesłanka istotnego pogorszenia sytuacji materialnej występuje zasadniczym jest porównanie sytuacji materialnej małżonka niewinnego z tym położeniem jakie istniałoby gdyby rozwód nie został w ogóle orzeczony i gdyby małżonkowie kontynuowali pożycie. Nie są natomiast istotne ewentualne zmiany jakie nastąpiły w położeniu materialnym małżonka niewinnego w czasie między faktycznym rozejściem się małżonków, a orzeczeniem rozwodu (tak SN w uzasadnieniu tezy XIII uchwały z dnia 16 grudnia 1987 roku). Pogorszenie sytuacji materialnej może polegać tak na zmniejszeniu ilości środków, pozostających do dyspozycji małżonka niewinnego, jak i na zwiększeniu jego usprawiedliwionych potrzeb. Jak jednak wynika z ukształtowanego w omawianym zakresie orzecznictwa Sądu Najwyższego, pogorszenie sytuacji materialnej byłego małżonka, domagającego się zasądzenia, czy jak w rozpoznawanej sprawie podwyższenia alimentów, może uzasadniać uwzględnienie powództwa na podstawie przepisu art. 60 § 2 k.r.o. tylko w razie ustalenia, że skutki te są następstwem rozwodu, a nie zostały spowodowane innymi przyczynami (wyrok SN z dnia 15 lipca 1999 roku, I CKN 356/99).

W ocenie Sądu, ponad wszelką wątpliwość stwierdzić należy, że orzeczenie rozwodu stron pociągnęło za sobą pogorszenie sytuacji materialnej powódki. W czasie kiedy strony pozostawały w związku małżeńskim, to głównie powód zarabiał na życie pracując za granicą, pozwana pracowała na pół etatu uzyskując bardzo niskie dochody. Strony wspólnie spędzały wakacje, często za granicą, ich stopa życiowa była co najmniej dobra.

Zgodnie z art. 138 k.r.o., w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Zakres tej zmiany, stosownie do treści art. 135 k.r.o. zależy zarówno od usprawiedliwionych potrzeb, jak i od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Usprawiedliwione potrzeby uprawnionego należy rozumieć jako całokształt warunków bytowych stosownych do wieku, stanu zdrowia i innych okoliczności konkretnej

sprawy. Poziom zaspokajania tych potrzeb zależy od stopy życiowej zobowiązanych do alimentacji, jaką zapewniają im albo mogą zapewniać ich możliwości zarobkowe należycie wykorzystywane.

Uprawniony ma prawo do zbliżonego ze zobowiązanym poziomu zaspokajania swoich usprawiedliwionych potrzeb. Nadto należy ocenić, czy istniejące warunki i okoliczności - na tle sytuacji ogólnej - mają charakter trwały, dotyczą okoliczności zasadniczych, ilościowo znacznych i wyczerpują te przesłanki, które w istotny sposób wpływają na istnienie czy zakres obowiązku alimentacyjnego.

Zmiana zaś orzeczenia dopuszczalna jest tylko w razie zmiany stosunków powstałych po jego wydaniu, a jej ustalenie następuje poprzez porównanie stosunków obecnych z warunkami i okolicznościami uprzednio istniejącymi (vide: uchwała pełnego składu Sądu Najwyższego - Izba Cywilna i Administracyjna z dnia 16 grudnia 1987 roku III CZP 91/86, OSNCP 1988/4 poz. 42).

Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego ustalono, iż nie doszło do zmiany stosunków, w rozumieniu art. 138 kro, co pozwoliłoby na zmianę, w zakresie obowiązku alimentacyjnego jaki został orzeczony na rzecz pozwanej wyrokiem rozwodowym.

Sytuacja finansowa pozwanej nie uległa znaczącej poprawie. Obecnie uzyskuje ona dochody – 1.633,78 zł co wynika z faktu podjęcia zatrudnienia na pełny etat niemniej jednak nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie.

Zwiększenie zatrudnienia spowodowało pogorszenie się stanu zdrowia pozwanej, która od kilku lat rehabilituje się w związku z chorobą zwyrodnieniową kręgosłupa. Poza refundowaną rehabilitacją z NFZ przysługującą raz do roku, co 3 miesiące wykupuje serie prywatnych masaży. Prowadzi samodzielne gospodarstwo domowe, nie wyjeżdża na wakacje, nie stać jej na rozrywki. Fakt pozostawania pozwanej w trudnej sytuacji finansowej od chwili rozwodu i orzeczenia obowiązku alimentacyjnego potwierdzają nie tylko przedłożone dokumenty ale również zeznania matki pozwanej, która aby córka mogła rehabilitować się i dzięki temu dalej pracować wspiera finansowo córkę kwotą 500-600 zł miesięcznie.

Jednocześnie ustalono, że powód uzyskuje wyższe dochody niż poprzednio, wówczas była to kwota 2.200 zł netto a obecnie średnio 3.261,26 zł netto. Niedawno ponownie się ożenił, małżonka powoda uzyskuje wyższe od niego dochody. Powód pomaga finansowo swojej matce -100 zł miesięcznie, po uzyskaniu rozwodu podjął naukę w liceum dla dorosłych – czesne wynosi 99 zł miesięcznie, zaciągnął splecony już kredyt na zakup mebli – rata wynosiła 350 zł miesięcznie, dwa miesiące temu zakupił samochód osobowy za kwotę 29.900 zł. Obrazuje to, że pomimo obciążenia obowiązkiem alimentacyjnym na rzecz pozwanej, powód dysponuje środkami finansowymi, które przeznacza na podniesienie kwalifikacji czy zakup kolejnych dóbr konsumpcyjnych bez zbytniego obciążania domowego budżetu.

Zgromadzony materiał dowodowy w żaden sposób nie potwierdził również argumentacji powoda, iż pozwana pozostaje w nieformalnym związku z P. P., z którym wspólnie zamieszkuje. Relacje pomiędzy pozwaną a P. P. są przyjacielskie ale nie mają charakteru intymnego. P. P. zna pozwaną od kilkunastu lat, stanowił dla niej wsparcie w okresie rozwodu z powodem, pomagał w przeprowadzce, podczas remontu mieszkania, czasami nocował u pozwanej ale z łączących ich relacji nie wynika obowiązek łożenia na jej utrzymanie czy nawet jakkolwiek obowiązek udział w kosztach utrzymania mieszkania i innych stałych wydatkach. P. P. nie pomaga pozwanej finansowo, osiąga średnie dochody, które w dużej części przeznacza na spłatę własnych zobowiązań kredytowych, czasami kupuje jedynie bilety do kina czy teatru.

Sąd dokonał również porównania sytuacji materialnej małżonka niewinnego z tym położeniem, jakie istniałoby, gdyby rozwód nie został w ogóle orzeczony i gdyby małżonkowie kontynuowali wspólne pożycie.

Dochód rodziny byłby wówczas zsumowaniem dochodu osiąganego przez powoda i pozwaną, jak również byłiby oni wspólnie uprawnieni do korzystania z innych składników majątkowych stanowiących obecnie własność każdego z nich w tym samochodzie osobowego.

Poczynione w sprawie ustalenia pozwalają na przyjęcie, iż sytuacja materialna pozwanej byłaby wówczas dużo korzystniejsza od istniejącej obecnie. Jak już zaakcentowano powyżej, powód jako małżonek winny rozkładu pożycia małżeńskiego, co jednoznacznie zostało uznane wyrokiem rozwodowym, zobowiązany jest przyczynić się w odpowiednim zakresie do zaspokajania usprawiedliwionych potrzeb małżonka niewinnego, który nie jest w stanie z własnych środków zaspokajać swoich usprawiedliwionych potrzeb.

Mając powyższe na uwadze, Sąd uznał, iż brak jest przesłanek pozwalających na przyjęcie, iż powód nie jest w stanie łożyć na utrzymanie kwoty alimentów ustalonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 13 lutego 2018r. a jego obowiązek alimentacyjny wobec pozwanej winien zostać uchylony lub obniżony.

Stosownie do art. 98. § 1 i 3 kpc, strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu); do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe. Powód uiścił opłatę sądową od pozwu w kwocie 300 zł, a wynagrodzenie pełnomocnika będącego radcą prawnym, na podstawie § 2 p. 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych wyniosło 1.800 zł. Z powyższych względów kierując się treścią art. 98 kpc, tj. zasadą odpowiedzialności za wynik procesu zasądzono od powoda na rzecz pozwanej kwotę 1.800 zł.

Dnia 2 lipca 2019 r.

SSR Mariusz Witkowski

Sygn. akt : III RC 20/19

ZARZĄDZENIE

1. odnotować sporządzenie uzasadnienia w kontrolce uzasadnień;
2. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć:
 - pełnomocnikowi powoda,
 - pełnomocnikowi pozwanej;
3. odnotować jako projekt sporządzony przez asystenta sędziego, który po dokonaniu poprawek przez referenta został podpisany;
4. kal.14 dni lub z wpływem.

Dnia 02 lipca 2019 roku

SSR Mariusz Witkowski